

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, (044) 251-62-66

E-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____

На № _____

від _____

Комітет Верховної Ради України з
питань екологічної політики та
природокористування

Комітет Верховної Ради України з
питань інтеграції України до
Європейського Союзу

*Про розгляд законопроекту
№ 11310 від 31.05.2024*

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) відповідно до частини третьої статті 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у межах компетенції опрацював зареєстрований у Верховній Раді України проєкт Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики», внесений Кабінетом Міністрів України (реєстраційний № 11310 від 31.05.2024) (далі – Законопроєкт) та в межах повноважень надає такі пропозиції до Законопроєкту.

Частиною першою статті 18 Законопроєкту пропонується:

«1. З метою комплексної реалізації державної кліматичної політики, а також заохочення суб'єктів господарювання до низьковуглецевого розвитку та підтримки впровадження заходів, спрямованих на пом'якшення зміни клімату та адаптації до неї, суб'єкти господарювання мають право на отримання державної допомоги відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею)».

Частиною другою статті 18 Законопроєкту передбачається, зокрема, таке:

«2. Державна допомога суб'єктам господарювання для низьковуглецевого розвитку може включати такі заходи:

...

8) інші заходи, передбачені Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Водночас згідно з преамбулою Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон України) цей Закон встановлює правові засади проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції, спрямований на забезпечення

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:

3FAA9288358EC003040000003B4B38009C64CB00

Підписувач: Клюшников Денис Геннадійович

Дійсний з: 02.01.2024 по 01.01.2026 23:59:59

Антимонопольний комітет України

№ 300-29.1/07-5910e від 11.06.2024

захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги.

В Законі України, зокрема, визначається яка державна допомога є допустимою та яка державна допомога може бути визнана допустимою, містяться положення, зокрема, щодо: подання та розгляду повідомлення про нову державну допомогу, розгляду справи про державну допомогу, перевірки інформації про незаконну державну допомогу та неналежне використання державної допомоги, повернення державної допомоги, недопустимої для конкуренції, перегляду чинної державної допомоги, моніторингу державної допомоги.

Враховуючи наведене, Закон України не може розглядатися як підстава для надання державної допомоги суб'єктам господарювання та не встановлює жодного переліку заходів державної допомоги.

Отже, вказані вище положення статті 18 Законопроєкту є некоректними й такими, що можуть створити правову колізію.

Підпунктом 5 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту передбачається внесення змін до Закону України, а саме:

«частину першу статті 5 доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) надається для здійснення заходів, спрямованих на пом'якшення зміни клімату та/або адаптації до неї»,

частину другу статті 6 доповнити пунктом 10 такого змісту:

«10) допомога для здійснення заходів, спрямованих на пом'якшення зміни клімату та/або адаптації до неї».

Статтею 262 (1) Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), будь-яка допомога, надана Україною або країнами-членами Європейського Союзу з використанням державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію шляхом надання переваг окремим підприємствам або виробництву окремих товарів, є несумісною з належним функціонуванням цієї Угоди в тій мірі, в якій вона може впливати на торгівлю між Сторонами.

Статтею 262 (2) Угоди про асоціацію визначено, що сумісною з належним функціонуванням Угоди є:

а) допомога соціального характеру, що надається індивідуальним споживачам, за умови, що така допомога надається без дискримінації, пов'язаної з походженням відповідних товарів;

б) допомога на відшкодування збитків, спричинених природними катастрофами або надзвичайними ситуаціями.

На виконання Угоди про асоціацію у 2014 році Верховна Рада України прийняла Закон України, всі положення якого повною мірою набули чинності з 02.08.2017.

З урахуванням статті 262 (2) Угоди про асоціацію в частині першій статті 5 Закону України визначено, що державна допомога є допустимою, якщо:

1) допомога має соціальний характер, кінцевими вигодонабувачами якої є споживачі, за умови, що така допомога надається без дискримінації, пов'язаної з походженням товарів;

2) надається з метою відшкодування збитків, завданих надзвичайними ситуаціями техногенного чи природного характеру.

Крім цього, у частині другій статті 6 Закону України встановлено повноваження Кабінету Міністрів України щодо визначення критеріїв оцінки допустимості окремих

категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, щодо допомоги на захист навколишнього природного середовища.

Пунктом 1 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 № 1060, визначено, що ці критерії застосовуються Комітетом для проведення оцінки допустимості державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища під час прийняття рішення відповідно до частини четвертої статті 6 Закону України.

Отже, запропоновані підпунктом 5 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту зміни до Закону України не відповідають положенням Угоди про асоціацію.

Крім того, варто зазначити, що листом від 08.02.2024 № 25/1-14/1824-24 (вх. № 6-01/1766 від 09.02.2024) Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надіслало до Комітету проект Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики» (далі – проект Закону Міндовкілля) з метою його опрацювання.

Розглянувши надісланий проект Закону Міндовкілля, Комітет листом від 16.02.2024 № 500-29.1/01-1781е повідомив про його погодження без зауважень.

Наголошуємо, що в погодженому проекті Закону Міндовкілля:

1) частина перша статті 19 передбачала таке:

«1. З метою комплексної реалізації державної кліматичної політики, а також заохочення суб'єктів господарювання до «зеленого» розвитку та підтримки впровадження заходів, спрямованих на пом'якшення зміни клімату та адаптації до неї, суб'єкти господарювання мають право на отримання державної допомоги у порядку, встановленим Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею)»;

2) відсутній пункт, який передбачав би, що державна допомога суб'єктам господарювання для низьковуглецевого розвитку може включати, зокрема, інші заходи, передбачені Законом України;

3) відсутня норма, яка передбачає внесення змін до Закону України.

Отже, з огляду на викладене, Комітет надає такі пропозиції до Законопроекту:

1. Частину першу статті 18 Законопроекту викласти в такій редакції:

«1. З метою комплексної реалізації державної кліматичної політики, а також заохочення суб'єктів господарювання до низьковуглецевого розвитку та підтримки впровадження заходів, спрямованих на пом'якшення зміни клімату та адаптації до неї, суб'єкти господарювання мають право на отримання державної допомоги в порядку, встановленому Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею)».

2. Пункт 8 частини другої статті 18 Законопроекту виключити.

3. Підпункт 5 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту, яким передбачається внесення змін до Закону України, виключити.

В. о. Голови Комітету

Денис КЛЮШНИКОВ